

РЕШЕНИЕ

№ 969

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 24.01.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **10574** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 127, ал. 2 от Закона за околната среда (ЗООС).

Образувано е по жалба на “Т” ЕАД срещу Решение № 30-Н0-И0-А2/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), с което е актуализирано Комплексно Разрешително № 30/2005г. на оператора „Т“ ЕАД за площадка Т. „С.-И.“, 1680 С., [улица], в частта за условие 2.1 и условие 9.2 (въведени условия за норми за допустими емисии по показател NOx, с определени стойности от 100 mg/Nm³) и в частта, с която е отказано допускане на дерогация по показател NOx съгласно разпоредбите на чл. 123, ал. 3 на ЗООС.

С Решение № 4074/17.06.2022г. по адм. д. № 8974/2021г. АССГ е отхвърлена жалбата на “Т” ЕАД срещу Решение № 30-Н0-И0-А2/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на ИАОС, с което е актуализирано Комплексно Разрешително № 30/2005г. на оператора „Т“ ЕАД за площадка Т. „С.-И.“.

С Решение № 10441/01.11.2023г. по адм. д. № 7564/2022г. на ВАС е отменено първоинстанционното съдебно решение и делото е върнато за ново разглеждане със задължителни за съда указания по см. на чл. 224 от АПК. Според касационната инстанция решението на АССГ не е било мотивирано, съдът не е отговорил на възраженията на жалбоподателя и не е установил налице ли са предпоставките за изменение на комплексното разрешително, като най- вече не е обсъдил защо не е налице хипотезата на чл.123 а, ал.3 от ЗООС с оглед преценката дали това би довело

до разходи, които са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради: 1. географското положение на инсталацията, или 2. характеристиките на околната среда в района на площадката, или 3. техническите характеристики на инсталацията.

В жалбата се релевират доводи за съществено нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправни разпоредби и несъответствие с целта на закона. По - конкретно счита, че са нарушени чл. 6 от АПК (принцип на съразмерност), чл. 7 от АПК (принцип за истинност), чл. 8 от АПК (принцип за равенство), чл. 9 от АПК (принцип за служебното начало) и чл. 11 от АПК (принцип за бързина и процесуална икономия). Изтъква се и неправилно приложение на чл. 123а, ал. 3 от ЗООС. Иска се отмяна на процесното решение по отношение на Условие 2.1 и Условие 9.2.1, с които са въведени условия НДЕ по показател $\text{NOx } 100 \text{ mg/Nm}^3$ и по отношение отказа за допускане на исканата от страна на „Топлофикация София“ ЕАД дерогация по този показател съгласно чл. 123а, ал. 3 на ЗООС и преписката да бъде върната за ново произнасяне от изп. директор на ИАОС по направеното искане за допускане на дерогация по отношение на показател NOx . Претендират се направените разноски.

В съдебно заседание „Г“ ЕАД се представлява от адв. Г., който поддържа жалбата на заявените основания и претендира разноски по делото.

Ответникът изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по околна среда се представлява от юрк. Г. и юрк. С., които молят за отхвърляне на жалбата. Претендират юрисконсултско възнаграждение и правят възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Административен съд – София град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.168 ал.1 АПК събраните и приети по делото писмени доказателства и законосъобразността на оспорвания административен акт като цяло, приема за установено от фактическа страна следното:

От доказателствата по делото се установява, а и не се спори, че в полза на оператора „Топлофикация София“ ЕАД е издадено Комплексно разрешение № 30/2005 г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), което се отнася до експлоатацията на Горивна инсталация с номинална топлинна мощност 2014,4 MWth – производство на топлоенергия, включваща 7 броя енергийни парогенератори и 8 бр. водогрейни котли, намираща на площадка Т. „С. - И.“, с адрес: [населено място], [улица].

С писмо № 26-00-8568/10.09.2016 г. на РИОСВ са дадени указания на жалбоподателя за предприемане на действия за преразглеждане на КР № 30 /2005г. във връзка със съобразяване с Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ННДЕСДАОПИАГГИ).

С писмо вх. № КР-4432 /26.09.2016 г. на „Г“ ЕАД, адресирано до ИАОС, са представени документи по Приложение № 6 от Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (НУРИКР) и оценка за прилагането на най - добри налични техники (НДНТ) за преразглеждане на КР № 30 /2005г. във връзка със съобразяване с Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ННДЕСДАОПИАГГИ).

С писмо изх. № КР-4650 /15.11.2016 г. на ИАОС са дадени указания на

„Топлофикация-София“ ЕАД за преработване и допълване на информацията по Приложение № 6 от НУРИКР, което по повод с предложените от оператора, различни от одобрените с Преходния национален план (ПНП), мерки за постигане на съответствие с изискванията на ННДЕСДАОПИАГГИ.

Изисканата информацията от „Топлофикация-София“ ЕАД е представена с писмо вх. № КР-1599 /31.01.2017 г.

Последвала кореспонденция между ИАОС, МОСВ и жалбоподателя относно възможността планираните от оператора мерки да се заменят с утвърдените с ПНП такива, както и за необходимостта от актуализиране на комплексното разрешение по повод публикувано Решение № 2017/1442/ЕС, касаещо заключение за НДНТ при големи горивни инсталации.

С писмо изх. № КР-3059 /03.11.2017 г. на ИАОС е изискано от оператора да представи оценка на съответствието за всяка избрана от него нова мярка за намаляване на емисиите на азотни оксиди с изискванията на НДНТ и Решение за изпълнение (ЕС) № 2017/1442 за формулиране на заключения за най - добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации (Решение № 2017/1442/ЕС) (в случай, че желае преразглеждането на КР по подадените документи да бъде съвместено с преразглеждане във връзка с Решение № 2017/1442/ЕС).

С писма вх. № КР-5417 /17.10.2018 г., вх. № КР-5561 /25.10.2018 г., вх. № КР-5774/06.11.2018 г. и вх. № КР-3347 /05.05.2020 г. от „Т“ ЕАД са представени документи за преразглеждане във връзка с публикувано Решение за изпълнение (ЕС) № 2017/1442 за формулиране на заключения за най-добри налични техники за големи горивни инсталации и мотивирано искане за допускане на дерогация по показател NOx, съгласно чл. 123а, ал. 3 от ЗООС.

С писмо изх. № КР-941/15.04.2020 г. на ИАОС са дадени указания на жалбоподателя да предостави допълнителна и разяснителна информация, свързана с реализираните към момента мерки според ПНП.

С писмо вх. № КР-3347/05.05.2020 г. на „Т“ ЕАД е внесена допълнителната информация, поради което на основание чл. 124, ал. 2, т. 4 и т. 5 от ЗООС, в съответствие с разпоредбата на чл.18а, ал. 1, т. 3, б. „б” и б. „в”, и следващите от Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни, е започната процедура по преразглеждане на КР № 30/2005 г. за Т. „С.-И.“. Процедурата е във връзка:

- съобразяване на условията в КР с изискванията на ННДЕСДАОПИАГГИ предвид изтичането на срока на ПНП, предоставил временна дерогация, освобождаваща операторите на определени големи горивни инсталации (ГГИ) от задължението за спазване на посочените в чл. 30, §2 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (Директива 2010/75/ЕС), НДЕ на замърсителите, за които се прилага планът;

- публикувано Решение за изпълнение (ЕС) № 2017/1442 за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации с искане за предоставяне на дерогация по показател NOx, съгласно разпоредбите на чл. 123а, ал. 3 на ЗООС, във връзка с прилагането на Решение 2017/1442/ЕС, както и за съобразяване на условията на КР с изискванията на нормативни и административни актове, влезли в сила или променени след издаването му.

В изпълнение на разпоредбата чл. 18а, ал. 4 и ал. 5 от Наредбата за КР, от съответните

РИОСВ и Б. дирекция „Д. район“, с писмо, изх. № КР-1426/16.06.2020 г., са били изискани становища, както и конкретни предложения за промяна и допълване на условията на издаденото комплексното разрешение.

Постъпило е становище вх. № КР-4371/02.07.2020 г. от Б. дирекция „Д. район“, с което не се възразява за издаването на комплексното разрешение, тъй като липсва промяна в годишната консумация на вода за производствени нужди и не се предвиждат промени в емисиите на отпадъчните води, както и в опазването на подземните води.

РИОСВ – С. е подало становище вх. № КР-6454/26.10.2020 г., с което се дава информация за извършени проверки за спазване на НДЕ и резултати от тях, отнасящи се за площадката „С. – И.“.

С писмо изх. № КР-18/05.01.2021 г. на ИАОС е изискано от жалбоподателя да представи информация за планираната промяна съгласно приложение № 5 от Наредбата за КР.

С писмо изх. № КР-1599/02.06.2021 г., са били изискани препоръки по компетентност от дирекция ЕООВОСПЗ, ОЧВ, КВЕСМС и НСЗП на МОСВ относно представяне на дерогация по показател NOx на „Т“ ЕАД.

Съгласно разпоредбите на чл. 123а, ал. 3 от ЗООС с писмо, изх. № КР-1637/04.06.2021 г., са били изискани становища относно искане за предоставяне на дерогация по показател NOx на „Т“ ЕАД от Министерство на енергетиката и от Министерство на икономиката.

Дирекция „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП) към МОСВ е подало становище изх. № 12-00-625/08.06.2021 г., с което се предлага да се извърши оценка за въздействието върху близко разположените защитени зони. С второ становище изх. № 12-00- 690/21.06.2021 г. счита, че нямат препоръки по искането за дерогация.

Дирекция „Опазване чистотата на въздуха“ (ОЧВ) към МОСВ е подало становище изх. № 12-00-625/10.06.2021 г., с което посочва, че следва да се спазват НДЕ NOx 100 mg/Nm³, отразени в Приложение № 1 към чл. 5 от ННДЕСДАОПИАГГИ. Изразява отрицателно становище срещу исканата дерогация, тъй като се противоречи на чл. 123, ал. 10 ЗООС. Пояснява, че исканите с дерогацията нива на емисии са два пъти по – високи от нормативните, а реалните (измерени) до 3 – пъти надвишаващи допустимото. С второ становище изх. № 12-00- 690/22.06.2021 г. се дават конкретни препоръки

Дирекция „Екологична оценка, оценка на въздействието върху околната среда и предотвратяване на замърсяването“ (ЕООВОСПЗ) към МОСВ е депозирало становище изх. № 12-00-625/11.06.2021 г., с което посочва, че оценката на оператора, свързани с постигнати на нивата на емисии на NOx не обосновава еднозначно поради наличието на кое/и обстоятелства по чл. 123а, ал. 3 ЗООС е породена непропорционалност на разходите спрямо ползите за околната среда. С второ становище изх. № 12-00- 690/23.06.2021 г. се прави предложение за неприемане на исканата дерогация.

Министерство на енергетиката е представило становище изх. № Е-12-00-207/11.06.2021 г., с което се цитират условията за исканата дерогация, както и че е отменено Решение 2017/1442/ЕС, за което е постановено решение на Общия съд на ЕО по дело Т-699/17. Пояснява се, че със съдебно решение е дадена възможност да се запазят НДНТ до влизането му в сила.

С писмо изх. № КР-1826/28.06.2021 г. е изпратено предложение за промяна в

условията на КР № 30/2005 г. на „Топлофикация София“ ЕАД, РИОСВ - С. и БД „Д. район“ за предоставяне на становища по предложените промени в комплексно разрешение (КР), както и относно необходимостта от провеждане на среща. От оператора е била изисквана и допълнителна информация.

От БД „Д. район“ е получено становище с писмо вх. № 14750/05.07.2021 г., с което няма предложения. От „Топлофикация София“ ЕАД е получена допълнителна информация и становище с писмо вх. № 14669/09.07.2021 г. Операторът е потвърдил необходимостта от провеждане на среща. От РИОСВ - С. е получено становище вх. № 14760/14.07.2021 г. с потвърждение на необходимостта от провеждане на среща.

В съответствие с изискванията на чл. 18а, ал. 7 от НУРИКР и в изпълнение на Заповед № 196/13.07.2021 г. на изпълнителния директор на ИАОС, на 15.07.2021 г. на заседание на специализиран състав на Експертния екологичен съвет е проведена консултация с оператора „Т“ ЕАД. По време на консултацията са обсъдени и приети промени в условия 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 от КР № 30/2005 г. Взето е решение за необходимостта от актуализиране на условията в разрешителното. Изготвеният протокол от срещата е подписан от представител на „Топлофикация София“ ЕАД с особено мнение срещу изложените мотиви за недопускане на дерогация по показател NOx, съгласно разпоредбите на чл. 123а, ал. 3 от ЗООС, във връзка с прилагането на Решението 2017/1442/ЕС. Към преписката липсва излагане от оператора на конкретни мотиви, въз основа на които е подписал протокола с особено мнение. От страна на ИАОС е било обърнато внимание, че сроковете за привеждане в съответствие на инсталацията са изтекли и нормативната уредба по околна среда не предвижда нови такива. Приложимата норма за допустими емисии на NOx за горивните инсталации на „Т“ ЕАД е 100 mg/Nm³, съгласно Решение 2017/1442/ЕС и съгласно ННДЕСДАОПИАГГИ.

Във връзка с проведената консултация с оператора по процедурата по преразглеждане на КР с писмо на ИАОС с изх. № КР-2031 /20.07.2021 г. е било изисквано предоставяне на допълнителна информация. Такава е внесена с писмо вх. №14905 /21.07.2021г. на „Т“ ЕАД.

В писмо изх. № КР-2052 /21.07.2021 г. на изпълнителния директор на ИАОС до оператора е посочено, че на основание чл. 18а, ал. 10 от НУРИКР е приключена процедурата по преразглеждане на КР № 30 /2005 г. за площадка Т. „С.-И.“, както и че е необходимо актуализиране на условия 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 от КР № 30/2005 г.

На основание чл. 120, ал. 1, предложение четвърто, във връзка с чл. 18б, ал. 1 от Наредбата за КР, е издадено Решение № 30-НО-ИО-А2/2021 г. за актуализиране на КР № 30/2005 г., издадено на „Т“ ЕАД, отнасящо се за площадка Т. „С. И.“.

С оспорвания акт са постановени Условия 2.1 и Условие 9.2 в комплексното разрешение, с което на оператора се разрешава експлоатацията на инсталацията (ВК № 1, ВК № 2, ВК № 3, ВК № 4, ВК № 5, ВК № 6, ВК № 7 и ВК № 8, както и на ЕК № 1, ЕК № 2, ЕК № 3, ЕК № 4, ЕК № 5, ЕК № 6 и ЕК № 7) при спазване на норми за допустими емисии (НДЕ) по показател NOx, като е определена стойност 100 mg/Nm³. Органът е определил стойностите от 100 mg/Nm³ по показател NOx, позовавайки се на Приложение № 1, част 1 към чл. 5, ал. 1 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ННДЕСДАОПИАГГИ). Позовава се още, че нормите същите стойности са определени в таблица 25 от Решение 2017/1442/ЕС.

С оспорваното решение е отказано искането на „Т“ ЕАД за допускане на дерогация по показател NOx съгласно разпоредбите на чл. 123а, ал. 3 на ЗООС. В мотивите органът е приел, че допускането на дерогация няма да се спазят изискванията на чл. 123, ал. 10 ЗООС, изискващ нормите в КР да не бъдат по – високи от нормативно определените, а именно в Приложение № 1, част 1 към чл. 5, ал. 1 от ННДЕСДАОПИАГГИ - 100 mg/Nm³. Допълнително е посочил, че не са налице условията на чл. 123а, ал. 3 на ЗООС, тъй като очакваните разходи за постигане на процесните емисионни нива са съразмерни с очакваните ползи за околната среда.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 127, ал. 1 от ЗООС, на 26.07.2021 г. Решение № 30-НО-ИО-А2/2021 г. за актуализиране на КР № 30/2005 г., е оповестено във в. „Б“ и интернет страницата на ИАОС.

Решението на изпълнителния директор на ИАОС е обжалвано от „Т“ ЕАД пред министъра на околната среда и водите, който е отхвърлил жалбата, за което е постановил Решение № 191/27.08.2021 г. По – горестоящият орган е приел, че нормата на чл. 123, ал. 10 ЗООС забранява надвишаване на нормативно установените емисионни нива при дерогация по реда на чл. 123а, ал. 3 на ЗООС.

По делото е приет Анализ на ползите за околната среда при постигане на емисионни нива за NOx, съгласно НДНТ и разходи за постигане на тези нива. Същият е взет под внимание при даване на заключението по допуснатата комплексна съдебно-техническа експертиза, приета по делото чрез приобщаване на адм.д. № 8974/2021г.

При горните фактически установявания настоящият съдебен състав формира следните изводи:

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане, установено от Решение № 4074/17.06.2022г. по адм. д. № 8974/2021г. АССГ и Решение № 10441/01.11.2023г. по адм. д. № 7564/2022г. на ВАС

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 120, ал. 1, предл. четвърто и чл. 124, ал. 2 ЗООС изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по околна среда е компетентният орган да актуализира комплексно разрешително по чл. 117 ЗООС експлоатацията на действащи инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности по приложение 4 от закона (в случая големи горивни инсталации).

Актът формално изпълнява изискването за наличие на мотиви от фактическа и правна страна, като отговаря по форма на общите правила по чл. 59, ал. 2 АПК. При извършената служебна проверка на процедурата по издаването на оспорения индивидуален административен акт, съдът не установи нарушения на процесуалните правила, които да бъдат квалифицирани като съществени, които да представляват отменително основание по чл. 146, т. 3 АПК.

Проведената процедура отговаря на заложената такава в НУРИКР, като са изискани и приложени становищата на всички компетентни органи (РИОСВ и БД „Д. район“). В съответствие с изискванията на чл. 16, ал. 9 НУРИКР е проведено заседание на специализирания експертен екологичен съвет, извършени са консултации с оператора и са обсъдени и приети промени в условията 2.1 и 9.2 на КР № 30/2005.

В изпълнение на процедурата по чл. 127, ал. 1 ЗООС, издаденото решение за актуализация на КР № 30/2005 г. е оповестено чрез средствата за масово осведомяване.

По приложението на материалният закон, съдът съобрази следното:

Съгласно чл. 117, ал. 1 ЗООС експлоатацията на действащи инсталации и съоръжения за категориите промишлени дейности по приложение № 4 се разрешават след издаването на комплексно разрешително съгласно разпоредбите на този раздел. В т. 1. 1 от приложение № 4 са включени горивни инсталации с обща номинална входяща топлинна мощност, равна или по-голяма от 50 MW, т. е. големи горивни инсталации, каквато е настоящата.

Оспорващата страна е оператор по смисъла на т. 43 от § 1 към ДР на ЗООС, т. е. същата е титуляр на комплексното разрешение.

Съгласно чл. 124, ал. 2, т. 4 и т. 5 ЗООС, комплексното разрешение се актуализира, когато са налице следните основания: настъпили промени в нормативната уредба по околна среда по отношение на въвеждане на нови или преразглеждане на норми за качество на компоненти или фактори на околната среда (т. 4) и е публикувано заключение за НДНТ, прието с решение на Европейската комисия, свързано с основната дейност на дадена инсталация (т. 5).

В настоящия случай са налице двете условия по чл. 124, ал. 2, т. 4 и т. 5 ЗООС, тъй като в Приложение № 1, част 1 към чл. 5, ал. 1 от ННДЕСДАОПИАГГИ са предвидени норми за допустими емисии от 100 mg/Nm³ за NO_x. Тази наредба е приета на основание чл. 9в от Закона за чистотата на атмосферния въздух, според който Нормите за допустими емисии на вредни вещества - замърсители (серен диоксид, азотни оксиди и прах), изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ГГИ), се определят с наредба на Министерския съвет. Същите стойности са дадени и в таблица 25 от Решение 2017/1442/ЕС за формулиране на заключения за НДНТ при големите горивни инсталации, което е прието във връзка с чл. 13, пар. 5 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24.11.2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). Посоченото решение е отменено Решение 2017/1442/ЕС, за което е постановено решение на Общия съд на ЕО по дело T-699/17, но със съдебния акт е дадена възможност да се запазят НДНТ до влизането му в сила. В тази връзка е прието Решение за изпълнение (ЕС) 2021/2326 на Комисията от 30 ноември 2021 г. за формулиране на заключения за НДНТ за големи горивни инсталации, в които са заложили същите стойности - 100 mg/Nm³ за NO_x.

Съгласно чл. 123, ал. 1, т. 1 ЗООС комплексното разрешително съдържа нормите за допустими емисии на веществата по приложение № 8 (сред които попада NO_x) и на други замърсяващи вещества, които е възможно да бъдат изпуснати от съответната инсталация в значителни количества. Според чл. 123, ал. 2 ЗООС компетентният орган определя условията на разрешителното, като взема предвид заключенията за НДНТ. В чл. 123, ал. 10 ЗООС се поставя изискване, че нормите по ал. 1, т. 1 не могат да бъдат по-високи от нормативно определените норми за допустими емисии.

Според чл. 123а, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗООС емисионните норми по чл. 123, ал. 1, т. 1 при нормални експлоатационни условия: не надхвърлят емисионните нива, определени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия; тези емисионни норми се отнасят за същите или за по-кратки периоди от време и за същите референтни условия като емисионните нива,

определени в решенията (т. 1) или се различават от нивата по т. 1, но осигуряват съответствието на емисиите с емисионните нива, определени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия (т. 2).

Съгласно чл. 123а, ал. 1 ЗООС компетентният орган по чл. 120, ал. 1 може да определи не толкова строги емисионни норми спрямо нормите по ал. 1, когато оценка покаже, че постигането на емисионните нива, свързани с НДНТ, посочени в заключенията за НДНТ, приети с решение на Европейската комисия, би довело до разходи, които са несъразмерно високи в сравнение с ползите за околната среда поради: 1. географското положение на инсталацията, или 2. характеристиките на околната среда в района на площадката, или 3. техническите характеристики на инсталацията.

Разпоредбите на чл. 123а, ал. 3 и чл. 123а, ал. 4 от ЗООС по същество представлява транспониране /по скоро препис/ на чл. 15, §. 4 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването). В чл. 15, т. 4 от Директивата е предвидена възможност чрез дерогация на параграф 3 и без да се засяга член 18 в особени случаи компетентният орган да определи не толкова строги мерки за допустими емисии. Подобна дерогация може да бъде предоставена само когато оценката покаже, че постигането на емисионни нива, свързани с НДНТ, посочени в заключенията на НДНТ би довело до разходи, които са несъразмерно високи с оглед ползите за околната среда поради: а/ географското положение на съответната инсталация или местните екологични условия или б/ техническите характеристики на съответната инсталация, но съответният орган, допускащ дерогация следва да гарантира, че не се причинява значително замърсяване на околната среда и че се постига висока степен на опазване на околната среда.

Спорът в случая се свежда, а и както е формулирано указанието по чл. 224 от АПК в Решение № 10441/01.11.2023г. по адм. д. № 7564/2022г. на ВАС, извършена ли е преценка на искането за дерогацията по чл. 123а, ал. 3 от ЗООС и правилно ли е извършена.

Административният орган е изложил съображения за невъзможност за прилагане на чл. 123а, ал. 3 от ЗООС в оспореното Решение № 30-НО-ИО-А2/2021г. от 22.07.2021г. (л. 158, 159 от адм. д. № 8974/21г.). По същество е посочено, че допускането на дерогация няма да се спазят изискванията на чл. 123, ал. 10 ЗООС, изискващ нормите в КР да не бъдат по – високи от нормативно определените, а именно в Приложение № 1, част 1 към чл. 5, ал. 1 от ННДЕСДАОПИАГГИ - 100 mg/Nm³. Допълнително е посочил, че не са налице условията на чл. 123а, ал. 3 на ЗООС, тъй като очакваните разходи за постигане на процесните емисионни нива са съразмерни с очакваните ползи за околната среда. Според адм. орган стойността на коефициента (К), изразяващ съотношението на общите ползи за околната среда към общата стойност на разходите за постигането им, се изчислява въз основа на резултатите от извършването на анализи в Анализ на ползите за околната среда при постигане на емисионни нива за NO_x, съгласно НДНТ и разходи за постигане на тези нива. Посочено е, че 0,7 К е референтната гранична стойност на коефициент, посочен в Насоките за

подготовка на информация и кандидатстване за предоставяне на дерогация по реда на чл. 123а, ал. 3 от ЗООС. Установено е още, че Анализа не е посочен коефициент, но на база направени изчисления този коефициент е изчислен както следва – Т. С. И., КР № 30/2005г. – 1,51 К. При тези изчисления адм. орган е направил извод, че разходите за постигането на емисионните нива по показател NOx в Таблица 25 от Решение № 2017/1442/ЕС се оценяват за съразмерни на очакваните ползи за околната среда.

Според приетата по адм.д. № 8974/2021г. СТЕ за постигане на НДЕ от 100 mg/Nm³, в обект Т. „С. И.“ е необходима пълна модернизация и подмяна на съществуващите съоръжения, но не са необходими разходи за конструкция и рехабилитация на конструкцията (за разлика от останалите Т.). Това водело до огромни разходи, които са несъразмеримо по високи от ползите за околната среда. Можело да се приемат за верни изчисленията направени от Консултанта в Анализа и стойността на К от 0.5. Инвестицията за постигане на нормата не осигурявала съществен здравен, екологичен или социален ефект.

СТЕ дава заключение, че коефициента се изчислява въз основа на резултатите от извършените анализи в Анализ на ползите за околната среда, свързани с постигането на дадените нива на емисии, посочени в ВАТС. Л. 4. „Т“ ЕАД /Т. „С.“, Т. „С. И.“, ОЦ „З.“, ОЦ „Л.“/. Оценка на щетите и пътя на въздействие – проекто – доклад (Анализа), представени от оператора. Като 0.7 е референтна гранична стойност на този коефициент, посочена в Насоките. Съгласно същите, наличие на несъразмерност може да се потвърди в случай, че стойността на коефициента е по-малка от 0.7. Същевременно в Анализа не е изрично посочен К коефициента на отношението на стойността на разходите спрямо ползите. Предвид данните в Анализа, този коефициент може да бъде изчислен – конкретно за ОЦ „Л.“, КР № 36/2005 г. – 0,63.

Също така е прието, че общата стойност на ползите за околната среда и разходите, който „Т“ ЕАД трябва да направи за постигана на НДЕ в Т. „С. И.“, което по мнение на СТЕ единствено може да постигне показателите 100 mg/Nm³, са изразена в BGN. Въз основа на остойносттаването на разходите и ползите е изчислен коефициента К. - Т.е. 4 065 936 080/8 109 435 314 = 0.50138. Географското разположение на инсталацията - Т. „С. И.“ заема площ от около 0.6 km на 0.5 km. Съседните територии са изцяло с индустриално предназначение, в радиус от 800 m и повече.

Наред с това от заключение се установява, че липсва коефициента К, ясно изчислен в Анализа на Консултант II, като липсата се дължи на това, че по време на изготвяне на документацията за кандидатстване за дерогация такъв не се е изисква законово и не са били ясни всички необходими артикули към докладите.

По отношение на замърсяване на въздуха с вредни вещества експертната е установила, че Т. е системен генератор на атмосферно замърсяване, което е индикация за потенциална здравна опасност. Отделяните наднормени емисии от обекта / обектите реално увеличават концентрацията на въглероден оксид (CO) и прах в атмосферния въздух в района, като с това допринасят за по-високо ниво на експозиция и съответно повишаване на здравния риск от въздействие на атмосферните замърсители.

Предвид изложеното съдът прави извод, че административният орган е отказал дерогация по чл. 123а, ал. 3 от ЗООС без да изложи мотиви за това. Посочването, че в Анализа за ползите за околната среда липсвал изрично посочен коефициент К на отношението стойност – разходи спрямо ползите не отменя изискването за излагане на мотиви. Не може да се приеме и за пълнота на мотивите посочването, че Т. С. И. изчислено има коефициент 1,5. Този извод от една страна се оборва от приетата по адм. д. № 8974/2021г. СТЕ, доколкото същата установява коефициент 0,5 К. От друга страна дори и да се приеме, че е правилно установен коефициентът по отношение Т. С. И., то не са изпълнени останалите условия при извършване на преценка дали да се допусне дерогация, за което съдът съобрази следното:

С Решение от 9.03.2023г. по дело С – 375/21 Съдът на Европейския съюз (втори състав) е дал тълкуване на чл. 15, параграф 4 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването), във връзка с чл. 18 от нея и с членове 13 и 23 от Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа. Според Съда разпоредбите трябва да се тълкуват в смисъл, че: при разглеждането на искане за дерогация по този член 15, параграф 4 компетентният орган трябва да вземе предвид всички относими научни данни за замърсяването, включително кумулативния ефект с други източници на съответния замърсител, както и мерките, определени в относимия план за качество на въздуха, приет за съответната зона или агломерация съгласно чл. 23 от Директива 2008/50, да откаже такава дерогация, когато тя може да допринесе за превишаването на нормите за качество на въздуха, определени съгласно чл. 13 от Директива 2008/50, или да е в разрез с мерките, съдържащи се в този план, които имат за цел да гарантират спазването на тези норми и да направят възможно най-кратък периода на превишението им. В т. 42 – 65 от цитираното решение на Съда подробно е описано какво следва да се следи, респ. какви мотиви следва да има решението на компетентният орган.

Съгласно Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по д. № ТР-4/2002 г. в случаите, когато административният орган е овластен да реши въпроса по свободна преценка, необсъждането на възраженията и обясненията на заинтересованите граждани и организации, които пряко касаят решавания въпрос, и/или неизлагането на мотиви съставляват основания за отмяна на административния акт – осн. по чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

В случая нито в оспореното Решение № 30-Н0-И0-А2/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор ИАОС, нито в потвърдителното такова, постановено по реда на чл. 81 и сл. от АПК на министъра на околната среда и водите се съдържат съображения и анализи съобразно даденото тълкуване от СЕС. Предоставянето на дерогация по член 15, параграф 4 от Директива 2010/75 (чл. 123а, ал. 3 ЗООС) изисква цялостна оценка, която да отчита всички източници на замърсители и техния кумулативен ефект, така че да се гарантира, че и при предоставянето на дерогация за един от източниците няма да се стигне до превишаване на определените с Директива 2008/50 пределно допустими стойности за качество на въздуха. В случая само един от

компонентите - коефициент на относимост ползи и разходи посочен, който обаче е оборен от приетата по делото СТЕ. Действително, съгласно Насоките за подготовка на информация и кандидатстване за предоставяне на временни отмени по реда на чл.123а, ал. 3 от ЗООС този коефициент не е задължителен за компетентния орган (КО), който оценява наличието на основания за дерогация. Дори при стойност под 0.7, КО може да потвърди, че разходите са пропорционални на ползите, ако обоснове преценката си с елементи от представения анализ, които не подлежат на остойностяване, или посочи допълнителни обстоятелства“. Все така обаче остава изискването за мотивиране на приетото от органа решение, и на още по-голямо основание когато невъзприема установения коефициент, посочен от външен консултант в Анализа за разходи и ползи. Липсата на мотиви, винаги е съществено процесуално нарушение, водещо до отмяна на административният акт.

Ето защо съдът намира, че Решение № 30-Н0-И0-А2/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на ИАОС следва да бъде отменено, а делото да бъде върнато като преписка на административният орган за ново произнасяне, съобразно мотивите на настоящето съдено решение.

При този изход на делото основателна е претенцията на представителя на жалбоподателя за присъждане на разноски по делото. По делото е представен списък по чл. 80 от ГПК на л. 26, съгласно който претенцията е за 2000 лв. депозит за СТЕ, 50 лв. ДТ по адм.д. № 8974/2021г. на АССГ, 370 лв. ДТ за касационно оспорване, 24 000 лв. адвокатски хонорар по адм.д. № 8974/2021г., 18 000 лв. адвокатски хонорар по адм. д. № 7564/2022г. на ВАС и 18 000 лв. адвокатски хонорар по настоящето адм.д. № 10574/2023г.

Направено е възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, което съдът намира за основателно. Съдът счита, че сумата от 3000 лв. по чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004г. за размерите на минималните адвокатски възнаграждения, за всяко едно от делата съответства на изискванията на чл. 36 от ЗА за обоснованост и справедливост, съобразно фактическата и правна сложност на спора.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 28-ми състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на “Т“ ЕАД Решение № 30-Н0-И0-А2/2021г. от 22.07.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда, с което е актуализирано Комплексно Разрешително № 30/2005г. на оператора „Топлофикация София“ ЕАД за площадка Т. „С.-И.“.

ВРЪЩА делото като преписка на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда за ново произнасяне, съобразно мотивите на настоящето съдебно решение.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по околна среда да заплати на “Т“ ЕАД сумата от 11420 (единадесет хиляди четиристотин и двадесет) лева, представляваща разноски по водените до този момент съдебни производства. Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок от получаването на съобщението, че е изготвено пред Върховен административен съд.

Препис от решението да се връчи на страните.

СЪДИЯ: